

Viite: VN/6327/2022

Lausunto valtioneuvoston asetuksesta rahapeliäsioiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Sisäministeriö pyytää Suomen Akatemialta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rahapeliäsioiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta. Lausunto pyydetään toimittamaan sisäministeriön kirjaamoon sähköisessä muodossa (mieluiten Word-muodossa tai tekstitunnistettuna Pdf-tiedostona) osoitteeseen kirjaamo.sm@gov.fi viimeistään 27.10.2023.

Veikkaus Oy:n tuotolla rahoitetuille toiminnoille otetaan käyttöön parlamentaarisessa yhteistyössä valmisteltu uusi rahoitusmalli, jossa toimintoja rahoitetaan vuoden 2024 alusta lukien menokehysten sisältä yleiskatteellisista budjettivaroista. Arpajaislaissa (1047/2001) säädetyistä Veikkaus Oy:n tuoton yksilöidyistä käyttötarkoituksista ja rahoituksen jakautumisesta eri käyttökohteisiin luovutaan ja Veikkaus Oy:n tuotto otetaan jatkossa yleiskatteellisena valtion talousarvioon käytettäväksi talousarvion mukaisiin menoihin. Eduskunta on hyväksynyt uutta rahoitusmallia koskevat arpajaislain muutokset (HE 255/2022 vp) 6.2.2023 ja tasavallan presidentti on 3.3.2023 vahvistanut ne. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2024.

Arpajaislain 42 a §:n mukaan sisäministeriön yhteydessä toimii valtioneuvoston asettama rahapeliäsioiden neuvottelukunta, jonka tehtävänä on seurata rahapelipoliittisten tavoitteiden toteutumista ja kehittämistarpeita. Neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään rahapeliäsioiden neuvottelukunnasta annetulla valtioneuvoston asetuksella (658/2017), jäljempänä neuvottelukunta-asetus. Neuvottelukunta seuraa ja arvioi rahapelitoiminnan eri osa-alueita, kuten esimerkiksi rahapelihaittilanteen kehitystä, rahapelitoimintaan liittyvää säädösvalmistelua ja rahapelialan

toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Neuvottelukunta toimii erityisesti rahapelijärjestelmään liittyvien eri toimijoiden tiedonvaihdon kanavana.

Uuden rahoitusmallin ja sitä koskevien arpajaislain muutosten johdosta ehdotetaan muutettavaksi neuvottelukunta-asetuksen säännökset neuvottelukunnan tehtävistä, jäsenten enimmäismäärästä ja neuvottelukunnan kokoonpanosta. Asetusta ei ehdoteta muutettavaksi muilta osin.

Suomen Akatemian lausunto

Suomen Akatemia toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksen (HE 255/2022 vp) mukaan rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen liittyvän laaja-alaisen asiantuntemuksen näkökulmasta olisi perusteltua, että neuvottelukunnan työskentelyyn osallistuisi viranomaisten lisäksi myös rahapelihaittajärjestöjen asiantuntijoita. Neuvottelukunta-asetuksen 1 §:ssä säädetään neuvottelukunnan tehtävistä. Pykälän 2 momentin 8 kohdan mukaan neuvottelukunta toimii eri viranomaistahojen, eduskuntapuolueiden sekä rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavien yhteisöjen edustajien rahapelipolitiikkaa koskevan tiedon informointikanavana. Kohdasta poistettaisiin maininta rahapelitoiminnan tuotosta avustuksia saavista yhteisöistä. Pykälän 2 momentin 8 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi maininta rahapelihaittojen parissa työskentelevistä tahoista. Ehdotuksen mukaan tarkoituksena on, että rahapelihaitta-asiantuntemuksen vahvistamiseksi neuvottelukuntaan nimitettäisiin pysyväksi asiantuntijaksi rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen parissa työskentelevien järjestöjen tai muiden toimijoiden edustaja. Neuvottelukunnan tehtävät säilyisivät muilta osin nykyisellään.

Suomen Akatemia kannattaa tätä ehdotusta ja katsoo sen tukevan rahapelihaittojen ehkäisemistä ja vähentämistä koskevaa tavoitetta.

Neuvottelukunta-asetuksen 3 §:ssä säädetään neuvottelukunnan kokoonpanosta. Ehdotuksen mukaan pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta avustuksia saavista yhteisöistä, koska uutta rahoitusmallia ja Veikkaus Oy:n tuoton käyttötarkoituksia koskevien arpajaislain muutosten johdosta niiden jäsenyys neuvottelukunnassa ei olisi enää perusteltu.

Ehdotuksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö olisivat jatkossakin edustettuina neuvottelukunnassa. Tätä on ehdotuksessa perusteltu siten, että opetus- ja kulttuuriministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö eivät enää uuden rahoitusmallin johdosta myönnä valtionavustuksia tai valtionosuuksia Veikkaus Oy:n tuotosta, mutta ministeriöiden toimialoilla on kuitenkin liittymä rahapelijärjestelmään ja sen

uudistamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan liittyen hallitusohjelmassa todetaan, että lisenssijärjestelmään siirryttäessä estetään tehokkaasti muun muassa tulosmanipulaatio. Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvalla hevosurheilulla on yhteys rahapelaamiseen. Lisäksi ehdotuksessa on todettu, että toisin kuin uuden rahoitusmallin edellyttämiä arpajaislain muutoksia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 255/2022 vp) todetaan, opetus- ja kulttuuriministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön jäsenyyden säilyttäminen voidaan arvioida neuvottelukunnan tehtävien näkökulmasta perustelluksi hallitusohjelman mukaisen rahapelijärjestelmän uudistamisen vuoksi.

Suomen Akatemia kannattaa ehdotusta, että opetus- ja kulttuuriministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö olisivat jatkossakin edustettuina neuvottelukunnassa.

Suomen Akatemia kannattaa myös ehdotusta neuvottelukunnan jäsenten enimmäismäärän vähentämisestä 21 jäseneseen.

Ylijohtaja, hallinto

Ossi Malmberg

Johtava juristi

Meri Vannas

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

SA/2023/01644

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta rahapeliasioiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Asiakirja / Dokument / Document

SA/2023/01644-2

Lausunto valtioneuvoston asetuksesta rahapeliasioiden neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures